

החוג ללימודי תואר שני (M.A.) בגרונטולוגיה קהילתית - התמחות בייעוץ גרונטולוגי

שנתון

שנה"ל תשפ"ד

תואר מוסמך בגרונטולוגיה קהילתית-התמחות בייעוץ גרונטולוגי

ראש החוג
ד"ר הלפרין דפנה

יועצת לענייני סטודנטים
ד"ר ליפשיץ רינת

חברי הסגל האקדמי

מרצה בכיר: ד"ר בורד שירן, ד"ר הלפרין דפנה, ד"ר זועבי סמיר** (מומחה), ד"ר ליפשיץ רינת**, ד"ר מרכוס אוהד**

מורה בכיר: ד"ר יוגב מירב

מורה מן החוץ: ד"ר ויטמן שור עדי, עו"ד טולדנו כרמית, ד"ר פאו סוניה, ד"ר פלג קוריאט ענבל, ד"ר קפלון אלכס.

סגל עמית העוסק בתרגול: גב' שלגי שולמית.

** דרגה מוצעת

ייתכנו שינויים ברשימת סגל ההוראה.

מרכזת החוג

גב' מאור אילנה

טל': 04-6423526

שעות קבלה: ימים א'-ד' 10:00-12:15

מענה טלפוני: ימים א'-ה' 09:00-10:30

בנין מס' 10, קומה 3, חדר 10337

ניתן לפנות למזכירות החוג דרך תחנת המידע.

תוכנית הלימודים

התוכנית לתואר שני בגרונטולוגיה קהילתית הינה חדשנית ויישומית, השמה דגש על הראייה הקהילתית ההוליסטית שבמרכזה עומדים הזקן ומשפחתו, ובמיוחד על הגיל השלישי - תקופת החיים המתחילה עם הפרישה מהעבודה ונמשכת עד כניסה למצב של מוגבלות ותלות.

מטרת התוכנית להכשיר את הסטודנטים למנהיגות, לחדשנות וליזמות בתחום המענים לצרכי אוכלוסייה זו ובני משפחתה, כמו גם של ארגונים (במגזרים הציבורי, הפרטי והוולונטרי) הפועלים בקהילה, ולמחקר יישומי בתחום. תוכנית הלימודים שמה בנוסף דגש גם על הקניית מיומנויות וכלים למתן ייעוץ גרונטולוגי פרטני, גישור ויישוב סכסוכים; על תכנון, פיתוח וניהול תוכניות ופרויקטים לאוכלוסייה המבוגרת ובני משפחתה; וכן על מיומנויות בסיסיות במחקר יישומי בתחום הזיקנה.

תוכנית הלימודים לתואר שני בגרונטולוגיה קהילתית מורכבת מקורסי יסוד ומחקר, קורסי ליבה וקורסי בחירה המעניקים כלים מקצועיים לייעוץ גרונטולוגי. התוכנית נלמדת בשני מסלולים - מסלול יישומי (ללא תזה) ומסלול מחקרי (תזה).

הנחת המוצא היא, כי בוגרי התוכנית יהיו אנשי מקצוע בעלי ידע נרחב ומעמיק, מיומנויות יישומיות וראייה הוליסטית, אשר יתרמו לקהילה ולאוכלוסייה המבוגרת כאחד על ידי ייעוץ פרטני, למשפחות ולארגונים ועל ידי תכנון ופיתוח תוכניות, שירותים ופרויקטים והפעלתם בקהילה.

אוכלוסיית היעד

התוכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון במגוון רחב של תחומים שהינם אנשי מקצוע, עובדים או לאלו המתכננים להשתלב בעבודה, במערכות וארגונים הנותנים שירותים לזקנים ו/או בני משפחתם.

מבנה הלימודים*

הלימודים יתקיימו במשך שנתיים (ארבעה סמסטרים). לקבלת התואר השני על הסטודנט לצבור 44 נ"ז (במסלול ללא תזה) או 30 נ"ז (במסלול תזה) באופן הבא:

מסלול מחקרי (כולל תזה)		מסלול יישומי (ללא תזה)		
שש"ס	נ"ז	שש"ס	נ"ז	
30	26	42	40	קורסי חובה
4	4	4	4	קורסי בחירה
34	30	46	44	סה"כ

** בכפוף לשינויים במערכת השעות.

תנאים לסייום התואר

על הסטודנט להשיג ציון עובר של 65 לפחות בכל קורסי החובה והבחירה, וכן ציון של 76 לפחות בפרויקט הגמר או בתזה. משקלו של פרויקט הגמר יהווה 30% מהציון הסופי של התואר ומשקל התזה 40% מהציון הסופי. קבלת התואר מותנית בציון סופי ממוצע של 70 לפחות.

השלמות

סטודנטים לתואר שני נדרשים ללמוד קורסי השלמות בטרם תחילת הלימודים בתכנית ולקבל בהם ציון 70 לפחות, אלא אם כן למדו קורסים אלו במסגרת לימודיהם הקודמים - במקרה זה יקבלו "פטור" מקורסי ההשלמות. יש לציין, כי את כל קורסי הקדם ניתן להשלים במסגרת תוכניות הלימוד לתואר ראשון במכללה האקדמית עמק יזרעאל, או בכל מוסד אקדמי אחר המוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה.

להלן רשימת קורסי ההשלמה לתלמידים הנרשמים ללימודי התואר השני:
*מבוא לסוציולוגיה
*מבוא לפסיכולוגיה
*מבוא לסטטיסטיקה

תוכנית הלימודים

שנה א'

(משותפת לשני המסלולים)

נושא	תיאור הנושא	נ"ז	שש"ס
24500	מדיניות חברתית בזיקנה	2	2
24501	היבטים חברתיים ותרבותיים של הזיקנה	2	2
24502	היבטים פיזיולוגיים של הזיקנה	2	2
24503	פסיכולוגיה של הזיקנה	2	2
24504	הזדקנות בקהילה - צרכים ושירותים	2	2
24505	סטטיסטיקה - שו"ת	2	3
24506	שיטות מחקר - שו"ת	2	3
24507	חוק ומשפט בזיקנה	2	2
24508	זיקנה ואיכות חיים בקהילה ובפריפריה חברתית וגיאוגרפית	2	2
24514	מבוא למיומנויות ייעוץ	2	2
סה"כ		20	22

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

למסלול היישומי (ללא תזה) - על הסטודנט להשיג ציון של 65 לפחות בכל אחד מהקורסים, וציון ממוצע של 70 לפחות בכל הקורסים הנלמדים בשנה א'.
 למסלול המחקרי (עם תזה) - על הסטודנט להשיג ציון ממוצע של 85 לפחות בכל הקורסים הנלמדים בשנה א' וציון של 85 לפחות בקורס סטטיסטיקה. כמו כן, על הסטודנט לעבור מבחן באנגלית בציון ממוצע של 60 לפחות וראיון.

שנה ב' (למסלול יישומי - ללא תזה)

ש"ס	נ"ז	תיאור הנושא	נושא
2	2	הזדקנות מוצלחת - פרישה פנאי ותעסוקה	24510
2	2	יחסי משפחה בזיקנה - סוגיות נבחרות	24511
2	2	תכנון ופיתוח תוכניות ושירותים קהילתיים לזקנים (סדנה)	24512
2	2	גישור ויישוב סכסוכים בזיקנה (סדנה)	24513
2	2	מבוא לגישור	24509
2	2	מבוא למיומנויות ייעוץ (סדנה)	24514
2	2	ייעוץ גרונטולוגי - סוגיות נבחרות (סדנה)	24515
2	2	ניהול שירותים ופרויקטים בקהילה - היבטים מעשיים (סדנה)	24516
2	2	קידום בריאות בזיקנה	24517
4	0	סוגיות בפרקטיקום ובפרויקט גמר מונחה	24518
0	4	פרקטיקום בשטח****	24519
4	4	קורס בחירה 2 X	
24	24	סה"כ	

(מעודכן נכון ל- 21.11.23)

**** פרקטיקום בהיקף של 100 שעות בארגונים - תיאום על ידי גורם מטפל בחוג

שנה ב' (למסלול מחקרי - עם תזה)*

ש"ס	נ"ז	תיאור הנושא	נושא
2	2	סמינר תזה	24520
3	2	מודלים מתקדמים בסטטיסטיקה ושיטות מחקר (שו"ת)	24521
3	2	שיטות מחקר איכותניות למתקדמים (שו"ת)	24522
4	4	קורס בחירה 2 X	
12	10	סה"כ	

* פתיחת מסלול תזה מותנה במספר נרשמים

שנה ב' עבור סטודנטים שהחלו לימודיהם בתשפ"ג (למסלול יישומי - ללא תזה)

נושא	תיאור הנושא	נ"ז	שש"ס
24510	הזדקנות מוצלחת - פרישה פנאי ותעסוקה	2	2
54511	יחסי משפחה בזיקנה - סוגיות נבחרות	2	2
24512	תכנון ופיתוח תוכניות ושירותים קהילתיים לזקנים (סדנה)	2	2
24513	גישור ויישוב סכסוכים בזיקנה (סדנה)	2	2
24514	מבוא למיומנויות ייעוץ (סדנה)	2	2
24515	ייעוץ גרונטולוגי - סוגיות נבחרות (סדנה)	2	2
24516	ניהול שירותים ופרייקטים בקהילה - היבטים מעשיים (סדנה)	2	2
24517	קידום בריאות בזיקנה	2	2
24518	סוגיות בפרקטיקום ובפרויקט גמר מונחה	0	4
24519	פרקטיקום בשטח****	4	0
	קורס בחירה 2 X	4	4
סה"כ		24	24

המידע מנוסח בלשון זכר אך מיועד לנשים וגברים כאחד.

<< שנה א' - קורסי חובה

היבטים חברתיים ותרבותיים של הזקנה

עלייה בתוחלת החיים והזדקנות האוכלוסייה הינה תופעה גלובלית בחברה המודרנית ובישראל, המחייבת הכרות והבנה רחבה של היבטיה השונים, על מנת לאפשר פיתוח מענים הולמים לצרכיהם של הזקנים. לשם כך, ולהבנת הסוגיות הקשורות בשינויים אלו, הנושא יוצג בתפיסה רב-ממדית, תיאורטית ויישומית כאחד. במסגרת הקורס תיערך הצגה שיטתית של סוגיות שונות, תוך התייחסות הוליסטית לרמה החברתית, התרבותית, הקהילתית והמשפחתית כמו גם להיבטים של תפקוד ומוגבלות האדם הזקן.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

א' 24501 ד"ר דפנה הלפרין ד' 08:30-10:00 (מעודכן נכון ל- 10.08.23)

מדיניות חברתית וזקנה

הקורס מיועד להקנות ידע והבנה בנושאים הקשורים למדיניות בזקנה בישראל, בהתייחס לזקנים עצמאיים או מוגבלים בתפקודם, החיים בקהילה ובמערכי דיור. במסגרת הקורס תוצג המדיניות החברתית לזקנים הקיימת בישראל, וכן החקיקה וקווי המדיניות המנחים את מערכת הזכויות ואת מערך השירותים הקיים עבור זקנים בישראל. בנוסף, יוצגו סוגיות שונות לגבי הצרכים והאתגרים העיקריים של אוכלוסיית הזקנים בישראל וכן נושא מיצוי הזכויות של זקנים בנושאים השונים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

א' 24500 ד"ר רינת ליפשיץ ד' 10:15-11:45 (מעודכן נכון ל- 10.08.23)

היבטים פיזיולוגיים של הזקנה

העלייה בתוחלת החיים יצרה צרכים חדשים בחברה האנושית. ההזדקנות מאופיינת לעיתים בתחלואה בעלת מאפיינים ספציפיים ולכן מחייבת ידע נרחב הכולל הבנת תהליכים ביולוגיים ופיזיולוגיים של הזקנה וזאת על מנת לאפשר טיפול מטבי ומותאם. כדי לענות על צרכי אוכלוסיית הזקנים, הן הבריאים והן החולים, יש להכיר את תהליך ההזדקנות, להכיר סוגיות הקשורות בהזדקנות ומצבי חולי הכרוכים בזקנה. הקורס ישים דגש על היכולת להבדיל בין השינויים הנורמטיביים לבין השינויים הפתולוגיים אצל האדם המזדקן תוך הכרת מערכות ספציפיות בגוף האדם ומאפייני ההזדקנות שלהם, הצגת "ענקי הגריאטריה" ובניסיון לקבוע סדר עדיפות בגישות טיפוליות שונות בזקן.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

א' 24502 ד"ר מירב יוגב ד' 12:15-13:45

פסיכולוגיה של הזקנה

קבלת מבט רחב ופיתוח תפיסה מקצועית מעמיקה וביקורתית על מקומם וצרכיהם הרגשיים, הפיזיים, החברתיים, הרוחניים והתרבותיים של זקנים ושל בני משפחותיהם בחברה הרב תרבותית בארץ ובעולם. כמו כן הכנת בסיס ראשוני של אפשרויות התערבות לפי המודל הביו-פסיכו-סוציאלי לשיפור הרווחה הנפשית של בני הגיל השלישי בהתמודדותם עם השינויים הבלתי נמנעים בתהליכי ההזדקנות. הקורס ינתן באופן אינטראקטיבי ומצופה השתתפות פעילה מהסטודנטיות/ים. הוא ישלב תיאוריות והפרקטיקה בשטח. הנושאים יתמקדו באתגרים ובשאיפות של ההזדקנות, כגון באובדנים תפקודיים, אישיים וחברתיים וכן באלמנטים של זיקנה מוצלחת.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

א' 24503 ד"ר סוניה פאו ד' 14:00-15:30

הזדקנות בקהילה - צרכים ושירותים

הקורס עוסק בשני הקשרים עיקריים, שפיתוח הבנה יסודית ואינטגרטיבית אודותיהם יכול ליעיל את תהליך מיצוי הזכויות בקרב קשישים ובני משפחותיהם בצורה משמעותית מאוד, ההקשר הראשון הינו סיפוק ידע והבנה למאגר הצרכים והחסכים האופייניים בקרב קשישים בעידן הפוסט מודרני, כשהדגש בחלק זה הוא על מגוון רחב של צרכים וחסכים: חברתיים, נפשיים, כלכליים, בריאותיים ותפקודיים, ההקשר השני הוא למידה יסודית למאגר השירותים הקיים בקהילה, ליחסי הגומלין והממשקים בין שירותים אלה, ולצורה שבה אפשר לממש אותם. בתהליך הלמידה בקורס זה יושם דגש מיוחד של שונות תרבותית, ועל החשיבות של רגישות תרבותית במהלך הטיפול בבעיותיהם של קשישים בקהילות השונות במדינה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

א' 24504 ד"ר סמיר זועבי ד' 16:00-17:30

סטטיסטיקה

מטרת הקורס לאפשר לסטודנטים לקרוא ולהבין פרקי תוצאות במאמרים, לנתח ולחשב את המבחן הסטטיסטי המתאים וכן להשתמש בתוכנת הסטטיסטיקה SPSS לשם ביצוע ניתוחים סטטיסטיים.

בחלקו הראשון של הקורס נעסוק בסטטיסטיקה תיאורית: משתנים, סולמות מדידה, מדדי מרכז (שכיח, חציון וממוצע), מדדי פיזור (טווח, טווח בין רבעוני, שונות וסטיית תקן) ומדדי מיקום יחסי (ציוני תקן). בחלקו השני של הקורס נעסוק בסטטיסטיקה הסקתית: בדיקת השערות, מדדי קשר (חי בריבוע, ספירמן ופירסון) ומבחני הבדל (t למדגם יחיד, t למזווגים, t לבלתי תלויים ו-ANOVA).

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

ב' 24505 ד"ר אוהד מרכוס ד' 08:30-10:00

סטטיסטיקה- תרגיל

1 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

ב' 24505 גב' שולמית שלגי ד' 17:45-18:30 (מעודכן נכון ל- 26.11.23)

שיטות מחקר

מטרת הקורס להקנות לסטודנטים הבנה וידע בשיטות מחקר, כאשר בסיום הקורס הסטודנטים יוכלו להבין ולבצע מחקר באופן תיאורטי, יישומי (תוך שימוש בתוכנת ה-SPSS) ואף לבקר מחקרים ומאמרים בתחום. הקורס ישים דגש על משתנים, שיטות דגימה, בניית שאלונים, מהימנות ותוקף המדידה, מערכי מחקר מתאמים וניסויים, תוקף המחקר (תוקף סטטיסטי, פנימי, מבנה וחיצוני) ומערכי ניסוי (שגוי, אמיתי, רב רמות, פקטוריאלי, תוך נבדקי ומעורב).

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

ב' 24506 ד"ר אוהד מרכוס ד' 10:15-11:45

שיטות מחקר- תרגיל

1 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

ב' 24506 גב' שולמית שלגי ד' 18:45-19:30 (מעודכן נכון ל- 26.11.23)

זיקנה ואיכות חיים בקהילה ובפריפריה חברתית וגיאוגרפית

תהליך הזדקנות האוכלוסייה אינו ייחודי לפריפריה- זהו תהליך ארצי וכלל עולמי המאפיין את כל המדינות המערביות. יחד עם זאת, ההזדקנות בפריפריה החברתית והגיאוגרפית שונה מאוד מההזדקנות באזור המרכז. האוכלוסייה המזדקנת בפריפריה נתקלת בקשיים רבים, הקשורים לתשתיות הפיזיות של אזור המגורים בעיקר בתחום השירותים הפיזיים (מועדונים, רפואה, תחבורה וכד'), יחד עם זאת להזדקנות בישובים קטנים בפריפריה (בעיקר גיאוגרפית) יש יתרונות הקשורים למערכות היחסים וליכולת להיותם האחד בשני. מטרת הקורס הן להציג לסטודנטים את מאפייני ההזדקנות בקהילה בשילוב עם הזדקנות בפריפריה, תוך בחינת היבטים שונים המהווים יתרונות וחסרונות של ההזדקנות בפריפריה וכיצד כאנשי מקצוע ניתן לשפר את נקודות

התורפה של התהליך ולשפר את איכות החיים של הזקנים בקהילה הגרים בפריפריה החברתית והגיאוגרפית של מדינת ישראל.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

ב' 24508 ד"ר עדי ויטמן שור ד' 12:15-13:45

חוק משפט זיקנה

הקורס חוק משפט זיקנה עוסק בממשקים שבין עולם הידע הגרונטולוגי לבין עולם המשפט כחלק מתפיסה רב מקצועית של תחום זה. הקורס עוסק בסוגיות ליבה בזיקנה כגון גילנות, עבודה ופרישה והטיפול באנשים זקנים ומשפחתם מהזווית משפטית. הקורס יאפשר קבלת ידע תיאורטי וכלים מעשיים לאיתור ומיצוי זכויות לאנשים זקנים הנחוצים לגרונטולוג. ית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

ב' 24507 עו"ד כרמית טולדנו ד' 14:00-15:30

מבוא למיומנויות ייעוץ

עובדים עם זקנים ובני משפחותיהם נדרשים למיומנויות ראיין וייעוץ, על מנת לתת את השירות הטוב ביותר ולסייע להם בדרך הטובה ביותר עבורם. הקורס יתקיים באופן סדנאי ויספק ידע תאורטי ומעשי אודות המושגים ייעוץ ותורת הראיין, יסביר וימחיש לסטודנטים תכנים של תהליכי התקשורת הבין אישית, וישפר מיומנויות אישיות שימושיות בתהליכי הראיין והייעוץ. זאת כהכנה לעבודה עם האוכלוסייה המבוגרת ועם בני משפחותיהם.

2 שש"ס / 2 נ"ז / סד' / 65

ב' 24514 ד"ר דפנה הלפרין ד' 16:00-17:30

ב' 24514 ד"ר סמיר זועבי ד' 16:00-17:30

<< שנה ב' - קורסי חובה

ניהול שירותים ופרויקטים בקהילה – היבטים מעשיים

ארגונים בתחום הגרונטולוגיה מיישמים את התכנון האסטרטגי שלהם בין היתר באמצעות פרויקטים מעשיים. בעידן של תחרות מוגברת, קיצוצים תקציביים ומאבקים על משאבים, תכנון וניהול נכון הינם מהותיים ביותר לתפקוד יעיל של הארגון ולהישרדותו לאורך זמן. הקורס מציג את ההיבטים התיאורטיים והמעשיים הנוגעים לתכנון וניהול שירותים ופרויקטים בארגונים, חברות, מלכ"רים ומוסדות ממשלתיים וארגונים במגזר השלישי אשר עובדים עם האוכלוסייה המבוגרת בישראל. מיומנויות בתכנון וניהול שירותים ופרויקטים הפכו בשנים האחרונות לחלק אינטגרלי של הכלים המקצועיים של אנשי מקצוע אשר עובדים בארגונים שונים ובכללם שירותים לאוכלוסייה המבוגרת.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

א' 24516 ד"ר רינת ליפשיץ ד' 08:30-10:00

הזדקנות מוצלחת - פרישה תנאי ותעסוקה

לאור העלייה בתוחלת החיים, והתארכות תקופת הזיקנה (הגיל השלישי והגיל הרביעי), קיים עיסוק נרחב בשאלה מהי הזדקנות מוצלחת? הקורס יעסוק מרכיבים שונים של הזדקנות מוצלחת ביניהם, זיקנה פעילה, בריאות פיזית ונפשית, עבודה ותעסוקה, פנאי, רשתות חברתיות ועוד. דגש יינתן לתקופה שלאחר הפרישה, כמו גם בחשיבות ההכנה לפרישה, כחלק מההתמודדות עם היציאה משוק העבודה. כל זאת, תוך בחינת ההקשרים המשפחתיים והקהילתיים, ומשמעותם בתקופת חיים זו.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

ב' 24510 ד"ר דפנה הלפרין ד' 10:15-11:45 (מעודכן נכון ל- 10.08.23)

תכנון ופיתוח תוכניות ושירותים קהילתיים לזקנים

מרבית הזקנים בני 65 ומעלה מתגוררים בקהילה, דבר היוצר מספר גדול של אתגרים המתמקדים בעיקר בשיפור רווחת חייהם של אנשים אלה בכל הקשרי החיים: חברתי, נפשי, בריאותי, תפקודי וכלכלי. תכנית הקורס בנויה בצורה שיכולה לפתח אצל הסטודנטים את הרגישות החברתית והקהילתית, את היכולת להצביע על מצבים בחייהם של זקנים אשר דורשים שינוי, ובהמשך להיות מסוגלים ליזום תכנית קהילתית חדשה לביצוע שינוי זה, ולאו להשתמש בתוכניות קיימות לשיפור רווחת חייהם של זקנים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

ק: 24504 (מעודכן נכון ל- 10.08.23)

א' 24512 ד"ר רינת ליפשיץ ד' 12:15-13:45 (מעודכן נכון ל- 10.08.23)

א' 24512 ד"ר סמיר זועבי ד' 12:15-13:45 (מעודכן נכון ל- 10.08.23)

מבוא למיומנויות ייעוץ

עובדים עם זקנים ובני משפחותיהם נדרשים למיומנויות ראיון וייעוץ, על מנת לתת את השירות הטוב ביותר ולסייע להם בדרך הטובה ביותר עבורם. הקורס יתקיים באופן סדנאי ויספק ידע תאורטי ומעשי אודות המושגים ייעוץ ותורת הריאיון, יסביר וימחיש לסטודנטים תכנים של תהליכי התקשורת הבין אישית, וישפר מיומנויות אישיות שימושיות בתהליכי הריאיון והייעוץ. זאת כהכנה לעבודה עם האוכלוסייה המבוגרת ועם בני משפחותיהם.

2 שש"ס / 2 נ"ז / סד' / 65

א' 24514 ד"ר דפנה הלפרין ד' 14:00-15:30

א' 24514 ד"ר סמיר זועבי ד' 14:00-15:30

מבוא לגישור (מעודכן נכון ל- 21.11.23)

הגישור הינו הליך ליישוב סכסוכים בהסכמה המבוסס על הקשבה ודו שיח משתף. הבנת השפה הגישורית, מסייעת לשיפור מערכות יחסים וליישוב מחלוקות בתחומים שונים ובמסגרות שונות. מטרת הסדנא הינה להעניק לסטודנטים הבנה רחבה של הפן התיאורטי והפן המעשי, של הליך הגישור ולהקנות להם מיומנויות, ידע וכלים ראשוניים לניהול הליכי גישור ויישוב סכסוכים. במהלך הסדנא הסטודנטים יכירו באופן מעמיק את כל אחד מהשלבים בהליך הגישור ויתרגלו את המיומנויות הנדרשות מהמגשר. הסטודנטים יישמו את הטכניקות השונות בדרך של תרגילים, סימולציות וניתוח מקרים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

ינתן בשנה"ל תשפ"ה

גישור ויישוב סכסוכים בזיקנה

סכסוכים מהווים חלק בלתי נפרד מחיינו האישיים, הקהילתיים והמשפחתיים. ההשלכות של סכסוכים אשר לא נוהלו כראוי, יכולות להיות בעלות פוטנציאל שלילי ולפגוע במערכות יחסים. הקורס יעסוק בהיבטים הגלויים והסמויים של ניהול ויישוב סכסוכים והליכי גישור בדגש על סכסוכים בשנות החיים המאוחרות. במהלך הקורס הסטודנטים יחשפו למודלים עדכניים בתחום ויתנסו בנייתוחם מנקודת מבט פסיכולוגית-חברתית, ובהתייחסות לגורמים כמו רגשות, סטריאוטיפים, כשלים קוגניטיביים, כוח, טקטיקות ואסטרטגיות. המודלים והטקטיקות אשר ילמדו בקורס יקנו לסטודנטים כלים פרקטיים ותיאורטיים אשר יסייעו להם להתמודד באופן מושכל יעיל ובונה עם מצבי סכסוך, קבלת החלטות ומשא ומתן. כמו כן, יחשפו הסטודנטים לסוגיות הקשורות לסכסוכים ויישובם בזיקנה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / סד' / 65

ק: 24509 (מעודכן נכון ל- 10.08.23)

א' 24513 ד"ר ענבל פלג קוריאטי ד' 16:00-17:30

א' 24513 עו"ד כרמית טולדנו ד' 16:00-17:30

ייעוץ גרונטולוגי – סוגיות נבחרות

ייעוץ גרונטולוגי הינו תחום חדש יחסית בישראל, אשר מטרתו לסייע לזקנים ובני משפחתם, בהתמודדות עם השינויים בתחומי החיים השונים, עם הפרישה מהעבודה ולאחריה. על מנת לייעץ ולסייע, על היועצים להיות בעלי ידע תיאורטי ומיומנויות יישומיות. בקורס ילמדו הסטודנטים להבדיל בין ייעוץ לטיפול ומהם גבולות הייעוץ. כמו כן בקורס נעסוק בסוגיות שונות הקשורות לייעוץ הגרונטולוגי ביניהם, צרכים ומענים של זקן עצמאי או זקן מוגבל בתפקודו, ערכים ונורמות תרבותיות, יחסים במשפחה, פרישה ועוד.

2 שש"ס / 2 נ"ז / סד' / 65

ק: 24514 (מעודכן נכון ל- 10.08.23)

ב' 24515 ד"ר דפנה הלפרין ד' 12:15-13:45 (מעודכן נכון ל- 10.08.23)

ב' 24515 ד"ר סמיר זועבי ד' 12:15-13:45 (מעודכן נכון ל- 10.08.23)

יחסי משפחה בזיקנה – סוגיות נבחרות

לחשוף את הסטודנטים למאפיינים הדמוגרפיים של הזדקנות האוכלוסייה והשלכותיה על היבטים שונים של חיי החברה. כמו כן, לשינויים העיקריים במבנה המשפחה ובסגנונות חיי המשפחה. לאחר היכרות עם כל אחד משני תחומים אלה נבחן את ההשלכות ההדדיות שלהם. למשל, מסכת היחסים ותפקידי הדורות השונים במשפחה הרב-דורית; טיפול בלתי פורמלי של בני משפחה בבן משפחה זקן הנזקק לסייע; סוגיות הקשורות ביציאה לגמלאות בעד ונגד המשך העסקה; היכרות עם הגישות והתיאוריות המרכזיות בהקשר למשפחה ויחסים-בין-דוריים, בדגש על שנות החיים המאוחרות. דילמות בין השארת הזקן בקהילה לבין כניסתו למוסד ומשמעותו עבור הדורות השונים במשפחה. צרכים ומענים למשפחות המתמודדות עם קשיים בתפקוד של בני משפחה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

ב' 24511 ד"ר רינת ליפשיץ ד' 14:00-15:30 (מעודכן נכון ל- 10.08.23)

קידום בריאות בזיקנה

קידום בריאות הינו תהליך המאפשר לאנשים ולאוכלוסיות להגביר את שליטתם על בריאותם ולשפרה. במרכזו של תחום קידום הבריאות עומדת המטרה להפוך את הבחירה הבריאה לבחירה הקלה עבור כל אדם, זאת על ידי שימוש במגוון תחומי פעולה ואסטרטגיות לשינוי התנהגות.

במסגרת הקורס נלמד על תפיסת העולם ועל התיאוריות המרכזיות בקידום בריאות, נלמד על הגורמים המשפיעים על הבריאות של פרטים ושל קהילות תוך שימת דגש על גיל הזקנה, ונתנסה בתהליך של תכנון ופיתוח תוכניות התערבות לקידום בריאות המיועדות לקידום זקנה בריאה.

2 שש"ס / 2 ני"ז / ש' / 65

ב' 24517 ד"ר שירן בורד ד' 16:00-17:30

סוגיות בפרקטיקום ובפרויקט גמר מונחה (קורס זה הינו קורס משלב עשייה חברתית) (מעודכן נכון ל- 31.08.23)

קורס זה מלווה את ההתנסות המעשית בשטח (פרקטיקום). מטרת הקורס היא ליווי ההתנסות המעשית בארגונים ובשירותים שונים בקהילה ובעבודה עם זקנים ובני משפחתם באופן פרטני או קבוצתי, בתוך ארגונים ושירותים המטפלים בזקנים וכדומה. במסגרת הקורס יודגשו תהליכים יישומיים ביניהם תהליכי תכנון וניהול פרויקטים ותהליכי הייעוץ. זאת תוך שילוב של הרצאות, שיח והעלאת סוגיות על ידי הסטודנטים.

4 שש"ס / פ' / 65

ק: 24504, 24508 (מעודכן נכון ל- 10.08.23)

ש' 24518 ד"ר דפנה הלפרין ד' 17:45-19:15

ש' 24518 ד"ר רינת ליפשיץ ד' 17:15-19:15

ש' 24518 ד"ר סמיר זועבי ד' 17:45-19:15

סמינר תזה (לתלמידי מסלול תזה בלבד)

להכין את הסטודנטים ולייע להם בגיבוש שאלת מחקר, ניסוח השערות, חיפוש מקורות רלבנטיים, מיומנויות כתיבה אינטגרטיבית, הכנת הצעת מחקר, והגשת עבודת תזה בהתאם לכללים המקובלים באקדמיה. נדון בשיקולים בבחירת נושא המחקר ותיחומו, ניסוח שאלת המחקר והבהרת חשיבותה, תכנון מבנה ומערך המחקר, ניסוח והצגת המתודולוגיה של המחקר, כתיבת הצעת מחקר, ואתיקה במחקר.

הסטודנטיות/ים יציגו היבטים שונים של המחקר לתזה (נושא, רציונל, מסגרת תיאורטית ומתודולוגיה), יקבלו משובים, יערכו שינויים בהצעה בהתאם למשובים אלה, ויגישו אותה. יינתנו הנחיות בהקשר של מבנה העבודה - מבוא, שיטה, ממצאים, דיון, מקורות ונספחים. כמו כן כתיבת תקציר. הסטודנטים יבינו ויתרגלו את השלבים השונים בתהליך הגיבוש והביצוע של מחקר ותינתן עזרה וסיוע בכל אחד משלבי העבודה.

2 שש"ס / 2 ני"ז / סד' / 65

א' 24520 טרם נקבע

מודלים מתקדמים בסטטיסטיקה ושיטות מחקר (לתלמידי מסלול תזה בלבד)

הקורס יחשוף את הסטודנטים לגרונטולוגיה לשני מוקדים:

- סטטיסטיקה תיאורית והסקתית למתקדמים (כולל ניתוחים מתקדמים)
- הקורס יקנה כלים לקריאה, ניתוח וכתיבה של מאמר מחקרי על רכיביו.

2 שש"ס / 2 ני"ז / ש' / 65

א' 24521 טרם נקבע

מודלים מתקדמים בסטטיסטיקה ושיטות מחקר – תרגיל

1 שש"ס / 0 ני"ז / ת'

שיטות מחקר איכותניות למתקדמים (לתלמידי מסלול תזה בלבד)

הקורס הינו קורס מתודולוגי מעשי מתקדם, שמטרתו לסייע לסטודנטים לתואר שני בתהליך כתיבת עבודת מחקר איכותנית. המטרה המרכזית של הקורס היא לעמוד על ייחודו של המחקר האיכותני כאסטרטגיה מחקרית המבוססת על הפרדיגמה הפרשנית. הקורס ישלב בין סקירה עיונית-תיאורטית של הספרות בתחום לבין אסטרטגיות מעשיות - קלאסיות ומודרניות - לאיסוף וניתוח נתונים איכותני. במהלך המפגשים נעבור על השלבים השונים בעריכת מחקר איכותני תוך התמקדות על שיטות העבודה המגוונות להתבונן בשדה המחקר ולאסוף חומרים אמפיריים מתוכו. דגש יינתן לכתיבת המחקר האיכותני - בהפיכת הנתונים המנותחים לטקסטים מדעיים פרשניים.

2 שש"ס / 2 ני"ז / ש' / 65

א' 24522 טרם נקבע

שיטות מחקר איכותניות למתקדמים – תרגיל

1 שש"ס / 0 ני"ז / ת'

קורסי בחירה יינתנו בשנה ב'

* קורסי הבחירה שיפתחו ישתנו משנה לשנה.

בני משפחה מטפלים

תפקיד הטיפול בבן משפחה מבוגר, הפך בשנים האחרונות לאחד התפקידים הנורמטיביים בחייו של האדם הבוגר. בישראל, מרבית הזקנים גרים בקהילה, כאשר בגיל הרביעי הם נזקקים לעזרה ותמיכה מבני המשפחה, החל מפעילויות מחוץ לבית ועד לטיפול אישי צמוד. הקורס יעסוק בבני משפחה מטפלים, השקופים בחברה בדרך כלל, במאפיינים של הטיפול בזקנים בקהילה על ידי בני משפחתם והשילוב עם שירותים פורמליים בקהילה, בזכויות ובשירותים היכולים לסייע למטפלים ולהכיר את צרכיהם.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

א' 24523 ד"ר דפנה הלפרין ד' 10:15-11:45 (מעודכן נכון ל- 10.08.23)

תכנון פיננסי

המאה ה-21 תהיה שונה מכל אלה שקדמו לה! שונה לא בזכות הטכנולוגיה שתמשיך להתפתח בקצב הולך וגובר, וגם לא בגלל שהמין האנושי יצליח (אולי) ליישב כוכב לכת אחר ובוודאי לא בגלל שההגמוניה העולמית תעבור (ככל הנראה) מארה"ב כנציגת התרבות המערבית לסין כנציגת תרבות המזרח. המאה ה-21 תהיה שונה בגלל שבפעם הראשונה בתולדות המין האנושי יחיו יותר זקנים מאשר צעירים וזה משנה את כל היסודות הכלכליים, חברתיים, תרבותיים של האנושות. כיצד יוכל כל אחד מאתנו לממן תקופת חיים בפנסיה שתהיה ארוכה מהתקופה בה נעבוד וזאת כאשר ברקע לדברים, הקצבאות שנקבל מקרנות הפנסיה נשחקות וקטנות במהירות? במסגרת הקורס תיערך הצגה שיטתית של סוגיות הקשורות לתכנון פיננסי גרונטולוגי, ברמה האישית של האדם הפרטי/ משק הבית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 65

ב' 24524 ד"ר אלכס קפלון ד' 08:30-10:30